

Programma Onderwijs Oudewater 2023-2025

Via het Nationaal Programma Onderwijs (verder NPO) krijgen scholen sinds augustus 2021 geld om leerlingen te helpen, die als gevolg van de COVID-pandemie, een leervertraging hebben opgelopen en het op mentaal gebied moeilijk hebben. Het meeste geld is naar scholen zelf gegaan en een klein deel ging naar gemeenten.

Gemeenten hebben de taak dit geld in te zetten op activiteiten die aansluiten op de behoefte van kinderen en op wat de scholen zelf al doen voor hun leerlingen. Belangrijk is dat deze activiteiten in samenwerking met scholen, kinderopvang, buitenschoolse opvang (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere lokale partijen bepaald worden.

In het afgelopen jaar heeft de gemeente Oudewater een deel van het NPO-geld besteed volgens het Programma Onderwijs Oudewater 2022-2023 (verder POO 2022-2023). Het was eerst de bedoeling dat het NPO-geld gebruikt kon worden tot en met 31 juli 2023, dit is inmiddels verlengd tot en met 31 juli 2025.

Dit Programma Onderwijs Oudewater 2023-2025 (verder POO 2023-2025) is een aanvulling op het plan voor 2022-2023. Hierin wordt aangegeven welke bedrag voor de gemeente Oudewater nog beschikbaar is en waaraan dit bedrag de komende jaren wordt uitgegeven. Dit plan is in overleg met de scholen, het Stadsteam en de kinderopvang opgesteld, voorgelegd aan de schoolbestuurders en vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Verantwoording activiteiten 2022

In 2022 zijn een aantal activiteiten ingezet die betaald zijn vanuit het gemeentelijke NPO-geld. Hieronder geven we per activiteit een korte toelichting over het verloop in 2022.

Bovenschoolse maatregelen

Taalvisite

Taalvisite is een leesbevorderingsactiviteit. Dit wordt aangeboden en gecoördineerd door de bibliotheek en uitgevoerd door vrijwilligers die bij gezinnen thuis ondersteuning bieden op het gebied van taal. Scholen en kinderopvanglocaties kunnen kinderen hiervoor aanmelden. Vaak hebben de vrijwilligers een achtergrond als leerkracht of pedagogisch medewerker. Gedurende 15 weken bezoekt de vrijwilliger de gezinnen wekelijks. Hij/zij leest voor aan de kinderen en doet onder andere taalspelletjes. De ouders worden hier intensief bij betrokken en aangespoord om zelf hun kinderen voor te gaan lezen, zodat zij hun taalontwikkeling blijvend stimuleren.

De werving van vrijwilligers was lastig en ook de bibliotheek zelf had te maken met personeelskrapte. Via scholen is een aantal keer een oproep gedaan aan alle ouders om zich hiervoor in te zetten en ook het lokale platform Oudewater Werkt was ingeschakeld. Toch lukte het pas laat in het jaar om de eerste koppelingen te maken. In 2022 zijn 9 gezinnen met totaal 15 kinderen aangemeld voor taalvisite, 4 gezinnen zijn in 2022 gestart en de overige 5 gezinnen in januari 2023.

Verantwoording 2022

Beschikbaar		€ 12.500,-
Bibliotheek Het Groene Hart	Opstartkosten éénmalig o.a. voor werving vrijwilligers, voorlichting scholen en kinderopvang, inrichten aanmeldingsprocedure en traject 9 gezinnen (totaal 15 kinderen).	€ 8.250,-
Over		€ 4.250,-

Taalvisite wordt door de scholen en de kinderopvang gezien als een belangrijke aanvullende activiteit die kinderen helpt in hun taalontwikkeling. Een groot voordeel bij Taalvisite is dat door de

gezinsaanpak ouders actief betrokken worden. De taalvisitevrijwilligers sporen ouders aan om hun kinderen te blijven voorlezen als het Taalvisite-traject afgesloten is.

Activiteit(en) op het gebied van sport, cultuur en techniek voor alle leerlingen van de basisschool

In het POO 2022-2023 stond dat aan Oudewater Vitaal gevraagd was om één of meerdere activiteiten op het gebied van sport en cultuur te organiseren voor alle kinderen in de basisschoolleeftijd, waarbij verbinding maken met elkaar centraal staat.

Inmiddels is gekozen voor een andere aanpak en is ook techniek toegevoegd aan de activiteit(en). Meerdere culturele partners, zoals de cultuurcoach, het muziekhuis, het comité Oranje Boven en Oudewater Vitaal hebben de handen ineen geslagen en werken aan een activiteitenprogramma op het thema: 'Kijk eens wat ik kan'. Ontdek je talent.

Door middel van allerlei activiteiten en workshops op het gebied van cultuur, techniek en sport werken zij toe naar een eindpresentatie tijdens Koningsdag 2024. Dit doen zij met veel enthousiasme! Zij hebben hierbij de volgende motivatie:

- Een goede basis voor kinderen is belangrijk om hen optimale ontwikkelkansen te bieden. Nu je talenten ontdekken, komt later van pas bij de beroepskeuze of bij de invulling van vrije tijd.
- Door te weten waar je talenten liggen, dat je talent hebt en dat iedereen, een ander talent heeft, vergroot je de zelfverzekerdheid van de een kind. De weerbaarheid wordt vergroot, waardoor je sociaal en emotioneel beter in je vel zit.
- Kunst, cultuur en sport dragen bij aan vele andere vaardigheden, zoals samenwerken, creatief denken, presentatievaardigheden, concentreren, bezig zijn met technische vaardigheden en je motoriek. Je ervaart iets nieuws, waardoor je zelfvertrouwen wordt vergroot. Je bent gezellig en ontspannen bezig met elkaar.

De culturele partners betrekken zoveel mogelijk lokale partijen, kinderen en de scholen bij hun plannen. Vanuit de gemeente hebben wij een aantal uitgangspunten meegegeven waaronder de volgende:

- De activiteiten bieden ondersteuning aan kinderen die het sociaal emotioneel moeilijk hebben.
- Er is extra aandacht voor kwetsbare kinderen.
- Ook kinderen die buiten Oudewater naar school gaan (naar bijvoorbeeld het speciaal basisonderwijs) moeten mee kunnen doen.

Verantwoording 2022

Beschikbaar	Eénmalig budget	€ 10.000,-
		€ 0,-
Over		€ 10.000,-

Door de wijziging van de aanpak en opzet wordt deze activiteit later uitgevoerd. Naar verwachting zal het bedrag deels in 2023 en deels in 2024 nodig zijn.

Vroegschoolse Educatie

Scholen hebben de verantwoordelijkheid om kinderen in groep één en twee, met een indicatie voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE), extra taalondersteuning te bieden. Hier krijgen schoolbesturen rechtstreeks vanuit het rijk middelen voor. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om hierover afspraken te maken met scholen. De bedoeling was om in het eerste kwartaal van 2022 te onderzoeken welke afspraken hiervoor vastgelegd moesten worden en te bepalen of hier NPO-geld voor nodig was om scholen te ondersteunen bij het nakomen van de afspraken. Bijvoorbeeld voor het vergroten van kennis/deskundigheid bij leerkrachten en/of intern begeleiders over hoe zij extra taalondersteuning het beste kunnen aanbieden aan kinderen die dit nodig hebben.

Deze activiteit heeft vertraging opgelopen. Dit kwam onder andere door een gebrek aan personele capaciteit. Hoewel er in oktober 2022 wel met de schoolbestuurders gesproken is over het maken van resultaatafspraken is dit vanwege onduidelijkheid over de rol van de gemeente en de scholen op dat moment niet verder van de grond gekomen.

Inmiddels is het traject om te komen tot resultaatafspraken afgerond. Een externe partij heeft de

gemeente hierbij ondersteund. Op 1 juni 2023 is een convenant 'resultaatafspraken VVE gemeente Oudewater' ondertekend door alle betrokken schoolbesturen, de kinderopvangorganisaties die voorschoolse educatie aanbieden en de gemeente. Het is niet nodig hier NPO-geld op in te zetten.

Activiteit op het gebied van burgerschap

In het POO 2022-2023 stond dat gedacht werd aan een project op het stadhuis voor de groepen 7 of 8 van alle basisscholen. Aan de griffie zou gevraagd worden hiervoor een plan op te stellen. Ook zou onderzocht worden welke andere activiteiten aangeboden kunnen worden om burgerschap vorm te geven.

Deze activiteit is niet uitgevoerd, vanwege personele wisselingen en een gebrek aan personele capaciteit. Bovendien geven scholen aan dat hun schoolprogramma's erg vol zijn, ook door de inzet van eigen NPO-activiteiten. Er zijn geen organisaties (meer) die lessen kunnen verzorgen, zij bieden alleen lespakketten aan.

Besloten is deze activiteit uit het plan te halen. Op dit moment lukt het niet om hier invulling aan te geven.

Voorschoolse periode

Extra pedagogisch medewerker op de grootste VE-groep waar meer dan 50% peuters met een VE-indicatie zijn

Op vier peutergroepen in Oudewater wordt voorschoolse educatie (VE) aangeboden aan kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar. De kinderen die hieraan deelnemen krijgen via het consultatiebureau een indicatie voor VE. Door extra ondersteuning via een speciaal VE-programma nemen (taal)achterstanden af en maken kinderen een betere start op de basisschool. Deze VE-plekken worden gesubsidieerd door de gemeente vanuit het onderwijsachterstandenbudget (ook een doeluitkering vanuit het Rijk). In Oudewater nemen gemiddeld 15 peuters 16 uur per week deel aan VE.

Op één locatie in de gemeente zijn relatief veel VE- peuters. Dit is de locatie Jip en Janneke van Kind & Co. Door 2 uur per dag een extra pedagogisch medewerker op deze groepen te plaatsen, ontstaat nog meer intensieve aandacht voor de (taal)ontwikkeling van peuters met een VE-indicatie.

Door de personele problemen waar de kinderopvang mee te maken heeft, is het niet altijd gelukt om de extra uren in te zetten. Het uitgegeven bedrag is daarom lager dan het oorspronkelijk beschikbaar gestelde bedrag.

Kind & Co heeft aangegeven dat door de inzet van een extra pedagogisch medewerker onder andere meer individuele aandacht voor de VE-peuters mogelijk is, er meer aandacht voor ouderbetrokkenheid is, er gelegenheid is om in kleinere groepjes te werken en er meer rust in de groep is. Dit is prettig voor de pedagogisch medewerkers en de ouders van de peuters, maar vooral voor de peuters zelf.

Verantwoording 2022

Beschikbaar		€ 16.000,-
Kind & Co	Extra uren pedagogisch medewerkers op VE-groep Jip en Janneke	€ 4.000,-
Over		€ 12.000,-

Uitbreiding aantal beschikbare VE-plaatsen

Alle kinderen met een VE-indicatie krijgen een VE-plaats bij één van de vier peutergroepen waar VE aangeboden wordt. Alle kinderen in de gemeente Oudewater verdienen een goede start op de basisschool.

Er is een toename van het aantal peuters met een VE-indicatie. Op dit moment doen per maand gemiddeld 15 peuters mee aan het VE-programma. Vanuit het onderwijsachterstandenbudget kan de gemeente ongeveer 9 VE-plaatsen (gemiddeld per maand) betalen. Hier moet een structurele oplossing voor gevonden worden. Het éénmalige NPO-geld is hiervoor niet de oplossing. Inmiddels is

via de kadernota extra budget aangevraagd om gemiddeld 15 VE-plaatsen per maand te financieren. Vanuit het NPO wordt hier geen budget meer voor gereserveerd.

Verantwoording 2022

Beschikbaar		€ 19.200,-
VE-aanbieders	Total jaarlijkse kosten 3 VE-plaatsen	€ 19.460,-
Extra uitgegeven		€ 260,-

Zorg en Welzijn

Extra jeugdhulp op school en samenwerking tussen de scholen en het Stadsteam

In het POO 2022-2023 stond dat scholen de wens hadden dat er extra jeugdhulp op school beschikbaar kwam. Ook ervaren scholen knelpunten in de samenwerking met het Stadsteam. Door een aantal veranderingen zijn knelpunten verdwenen en is extra jeugdhulp op school niet langer een wens.

In Oudewater werken de scholen en het Stadsteam samen om vragen van ouders en kinderen goed te kunnen beantwoorden. Elke school heeft een eigen contactpersoon bij het Stadsteam. Deze vaste jeugd- en gezinswerker bezoekt elke vier tot zes weken de school om de verbinding met de school sterk te houden en om algemene (nieuwe) situaties te bespreken. De intern begeleidster kan dan laagdrempelig zorgen bespreken. Zo nodig wordt er vooraf met de ouders een driehoeksgesprek georganiseerd. Dit vindt plaats op school en kan direct de start zijn van de hulp voor kind en gezin. In enkele contacten kan de jeugd- en gezinswerker soms al veel bereiken bij een kind. Als het kind zich beter voelt kan dat een positief effect hebben in het onderwijs. In overleg met het gezin kan Passenderwijs betrokken worden, zodat we gezamenlijk de ondersteuningsvraag in kaart kunnen brengen.

Als – tijdelijk – gespecialiseerde hulp nodig is, kan het Stadsteam dit organiseren voor de Jeugdwet, de WMO, het sociaal werk of de schuldhelpverlening. Als de ouders daarvoor toestemming geven informeert het Stadsteam ook de huisarts en de jeugdarts over de inzet van gespecialiseerde hulp, zodat iedereen werkt vanuit één plan.

Specialistische (jeugd)hulp is lang niet altijd het beste antwoord op vragen over opvoeden en opgroeien. Het Stadsteam bespreekt dit met de gezinsleden, zodat er een goede afweging gemaakt wordt. Ouders en kind kunnen zelf veel doen en vaak zijn er mensen in de omgeving van het kind en het gezin die mee willen denken en helpen.

Ook bespreekt het Stadsteam de mogelijkheden van deelname aan sport en cultuur en financiële middelen voor o.a. onderwijsparticipatie. Zij informeren de ouders over regelingen en kunnen hen hierbij zo nodig ondersteunen. De scholen, Passenderwijs en Stadsteam Oudewater komen 1 of 2 keer per jaar bijeen om af te stemmen en om van elkaar te leren.

Het Stadsteam ervaart dat deze samenwerking een positieve ontwikkeling in gang heeft gezet waardoor er vanuit presentie, rust en aandacht met de jeugdigen en hun gezinnen gewerkt kan worden. Deze samenwerking heeft voordelen boven aparte jeugdhulpverleners of schoolmaatschappelijk werkers. Het past in de gedachte van hulp en steun dichtbij, zonder dat ouders en kinderen hinder ondervinden van schotten tussen sectoren.

Door de ontwikkeling in de manier van samenwerken, zoals hierboven staat beschreven, is het niet nodig om NPO-geld te reserveren voor extra jeugdhulp op school.

Extra hulpmiddelen of mogelijkheden voor leerlingen uit gezinnen die armoede kennen

In het POO 2022-2023 stond ook dat met het Stadsteam en het team werk en inkomen onderzocht zou worden of ondersteuning nodig is voor leerlingen uit gezinnen die net boven een bepaalde inkomensgrens zitten en daarom niet in aanmerking komen voor de declaratieregeling. Voor het sociaal welbevinden van deze leerlingen is het goed als zij bijvoorbeeld kunnen sporten, muziek kunnen maken of hulpmiddelen aan kunnen schaffen, zoals bijvoorbeeld een laptop.

Uitvraag bij zowel de scholen als het Stadsteam en het team werk en inkomen leverde in 2022 geen aanvragen op.

Het college heeft besloten om (n.a.v. de motie 'Winterplan') de inkomensgrens voor Stichting Leergeld structureel te verhogen. Hierdoor kunnen meer gezinnen met kinderen gebruik maken van deze regeling. Via Stichting Leergeld worden kinderen uit gezinnen met een laag inkomen in staat gesteld om deel te nemen aan activiteiten op het gebied van onderwijs, cultuur en sport. Omdat de ondersteuning van deze doelgroep via Stichting Leergeld beter past, wordt vanuit het NPO-budget geen geld meer gereserveerd voor deze activiteit.

Vervolg activiteiten 1 januari 2023 tot en met 31 juli 2025

Activiteiten die succesvol waren krijgen een vervolg in 2023 t/m 2025. Hieronder geven we per activiteit waar NPO-geld voor nodig is een korte toelichting over het vervolg in 2023 en daarna.

Bovenschoolse maatregelen

Taalvisite

De bibliotheek blijft zich inzetten voor het werven van nieuwe vrijwilligers. De komende jaren reserveren wij € 7.860,00 per jaar vanuit het Programma Onderwijs Oudewater. Met dit bedrag kunnen ongeveer 15 gezinnen per jaar gebruikmaken van Taalvisite.

Activiteit(en) op het gebied van sport, cultuur en techniek voor alle leerlingen van de basisschool

Vanwege de vertraging in deze activiteit reserveren wij het overgebleven bedrag opnieuw deels in 2023 en deels in 2024. Over de voortgang van het plan houdt de gemeente contact met de uitvoerende partijen.

Voorschoolse periode

Extra pedagogisch medewerker op de grootste VE-groep waar meer dan 50% peuters met een VE-indicatie zijn

Kind & Co heeft gevraagd ook voor het komende jaar een bedrag beschikbaar te stellen voor de inzet van een extra pedagogisch medewerker. De inzet van extra pedagogisch medewerkers is succesvol gebleken. Kind & Co geeft aan dat het voor hun medewerkers ook steeds zwaarder wordt om te werken op de VE-groepen. Niet alleen omdat het er veel VE-peuters zijn, maar ook omdat het aantal zorgkinderen toeneemt. Deze kinderen vragen nog meer aandacht. Om ieder kind de aandacht te kunnen geven die hij/zij verdient en hen beter voor te kunnen bereiden op de basisschool, reserveren wij in 2023 maximaal € 10.000,-.

Nieuwe activiteiten, nog verder uit te werken

Vanuit een gezamenlijke onderwijsvisie speerpunten bepalen

Met de schoolbesturen is afgesproken om met elkaar een onderwijsvisie te bepalen en hierbij speerpunten te formuleren. Dit wordt in het najaar opgepakt. De gemeente zal een 'praatplaat' opstellen met een aantal uitgangspunten. Dit wordt de basis van het gesprek tijdens het volgende bestuurlijke overleg tussen de schoolbesturen en de gemeente. Het kan zijn dat hier speerpunten uit naar voren komen, waarvoor mogelijk NPO-geld ingezet kan worden.

Versterken mentale weerbaarheid van basisschoolkinderen

Steeds meer wordt duidelijk dat kinderen door de coronaperiode vooral vertraging hebben opgelopen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling en behoefte hebben aan het versterken van hun mentale weerbaarheid en het vergroten van hun veerkracht. De schooldirecteuren denken met elkaar na of en zo ja, hoe een deel van het NPO-geld hierop het beste ingezet kan worden.

Voor deze twee nieuwe thema's is nog totaal circa € 30.000,- beschikbaar.

Uitvoering

Als het aanvullende plan POO 2023-2025 door het college is vastgesteld, kan de uitvoering verder voortgezet of opgestart worden. Bedragen worden steeds voor een kalenderjaar of een schooljaar

toegekend. Tussentijds vindt evaluatie plaats waarbij steeds opnieuw bepaald wordt of verlenging nodig en gewenst is.

Als blijkt dat het voortzetten van een activiteit niet langer zinvol is of door de marktomstandigheden het organiseren van een activiteit niet (meer) mogelijk is, zal in overleg met de scholen, het Stadsteam en anders partners naar een andere invulling van het NPO geld worden gezocht.

Financieel overzicht

Totaal budget 1 augustus 2021 t/m 31 juli 2025: € **104.614,00**

Schatting kosten

<i>Bovenschoolse activiteiten</i>	Budget 2022	Werkelijk 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Taalvisite	€ 12.500,00	€ 8.250,00	€ 7.860,00	€ 7.860,00	€ 7.860,00
Activiteit sport, cultuur en techniek	€ 10.000,00	€ 0,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	
Nieuwe activiteiten			p.m.	p.m.	
<i>Voorschoolse periode</i>					
Extra uren pedagogisch medewerker VE	€ 16.000,00	€ 4.000,00	€ 10.000,00		
Uitbreiding VE-plekken	€ 19.200,00	€ 19.460,00			
Totaal	€ 57.700,00	€ 31.710,00	€ 22.860,00	€ 12.860,00	€ 7.860,00

Er resteert nog een bedrag van circa € 30.000,- dat nog niet in deze begroting opgenomen is. Dit bedrag is beschikbaar voor activiteiten die volgen vanuit de gezamenlijk bepaalde onderwijsvisie en/of activiteiten die de mentale weerbaarheid van de Oudewaterse kinderen versterken. Als er daarna nog geld overblijft wordt dit in 2024 en 2025 ingezet op activiteiten in de voorschoolse periode.

Te besteden bedrag en verantwoording

De gemeente Oudewater heeft vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap € 104.613,85 ontvangen om in te zetten. Dit zogeheten NPO budget is een doeluitkering. Dit betekent dat het ministerie de doelen bepaald. De gemeente mag het geld binnen de gestelde kaders besteden en moet dit jaarlijks verantwoorden.

De besteding van het geld moet plaatsvinden binnen de schooljaren 2021-2022 t/m 2024-2025. Bedragen mogen alleen binnen die periode worden overgeheveld naar een volgend kalenderjaar. Het bedrag dat aan het einde van schooljaar 2024-2025 niet uitgeven is aan de door het ministerie bepaalde bestedingsdoelen, moet worden terugbetaald.